

Az F-eloszlás

Legyenek $\chi_{n_1}^2, \chi_{n_2}^2$ n_1 illetve n_2 -szabadságfokú független χ^2 -eloszlású valószínűségi változók. Az $\eta = \frac{n_2 \chi_{n_1}^2}{n_1 \chi_{n_2}^2}$ valószínűségi változót (n_1, n_2) -szabadságfokú **F-eloszlásúnak** nevezzük.

A χ^2 -eloszlásról mondottak alapján:

Normális populációból származó n_1 és n_2 elemszámú független minták esetén, ha $S_{n_1}^{*2}$ illetve $S_{n_2}^{*2}$ a korrigált tapasztalati szórásnégyzetek, akkor $\frac{\sigma_1^2 S_{n_1}^{*2}}{\sigma_2^2 S_{n_2}^{*2}}$ ($n_1 - 1, n_2 - 1$)-szabadságfokú F-eloszlású.

Határozzuk meg először a $\xi = \frac{\chi_{n_1}^2}{\chi_{n_2}^2}$ valószínűségi változó sűrűségfüggvényét. A számláló sűrűségfüggvénye $g(x) = \frac{(x)^{n_1/2-1} e^{-x/2}}{2^{n_1/2} \Gamma(n_1/2)}$, a nevező sűrűségfüggvénye $h(x) = \frac{(x)^{n_2/2-1} e^{-x/2}}{2^{n_2/2} \Gamma(n_2/2)}$ ha $x > 0$, illetve 0 egyébként. Ismeretes a hányados sűrűségfüggvényére az $f(x) = \int_{-\infty}^{\infty} |y| g(xy) h(y) dy$ formula, ezt alkalmazva, $t = (x + 1)y$ helyettesítéssel, $f_{\xi}(x) =$

$$\begin{aligned} & \int_0^{\infty} y \frac{(xy)^{n_1/2-1} e^{-xy/2}}{2^{n_1/2} \Gamma(n_1/2)} \frac{y^{n_2/2-1} e^{-y/2}}{2^{n_2/2} \Gamma(n_2/2)} dy = \\ & \frac{x^{n_1/2-1} \Gamma((n_1 + n_2)/2)}{(x + 1)^{(n_1+n_2)/2} \Gamma(n_1/2) \Gamma(n_2/2)} \int_0^{\infty} \frac{t^{(n_1+n_2)/2-1} e^{-t/2}}{2^{(n_1+n_2)/2} \Gamma((n_1 + n_2)/2)} dt = \\ & \frac{x^{n_1/2-1} \Gamma((n_1 + n_2)/2)}{(x + 1)^{(n_1+n_2)/2} \Gamma(n_1/2) \Gamma(n_2/2)} \int_{-\infty}^{\infty} f_{\chi_{n_1+n_2}^2}(t) dt = \\ & \frac{x^{n_1/2-1} \Gamma((n_1 + n_2)/2)}{(x + 1)^{(n_1+n_2)/2} \Gamma(n_1/2) \Gamma(n_2/2)} \end{aligned}$$

ha $x > 0$, és 0 egyébként.

Ha $n_2 > 2$ akkor, alkalmazva hogy $\Gamma(t + 1) = t\Gamma(t)$, a várható értékre

$$\begin{aligned} E\xi &= \int_0^{\infty} \frac{x^{(n_1+2)/2-1} \Gamma((n_1 + n_2)/2)}{(x + 1)^{(n_1+n_2)/2} \Gamma(n_1/2) \Gamma(n_2/2)} dx = \\ & \frac{\Gamma((n_1 + 2)/2) \Gamma((n_2 - 2)/2)}{\Gamma(n_1/2) \Gamma(n_2/2)} \times \\ & \int_0^{\infty} \frac{x^{(n_1+2)/2-1} \Gamma((n_1 + n_2)/2)}{(x + 1)^{(n_1+n_2)/2} \Gamma((n_1 + 2)/2) \Gamma((n_2 - 2)/2)} dx = \\ & \frac{\Gamma((n_1 + 2)/2) \Gamma((n_2 - 2)/2)}{\Gamma(n_1/2) \Gamma(n_2/2)} \int_{-\infty}^{\infty} f_{\xi_{n_1+2, n_2-2}}(x) dx = \end{aligned}$$

$$= \frac{\Gamma(n_1/2 + 1)\Gamma(n_2/2 - 1)}{\Gamma(n_1/2)\Gamma(n_2/2)} = \frac{(n_1/2)\Gamma(n_1/2)\Gamma(n_2/2 - 1)}{\Gamma(n_1/2)(n_2/2 - 1)\Gamma(n_2/2 - 1)} =$$

$$= \frac{n_1}{n_2 - 2}. \text{ Ha } n > 4, \text{ akkor a második momentum}$$

$$E\xi^2 = \int_0^\infty \frac{x^{(n_1+4)/2-1}\Gamma((n_1+n_2)/2)}{(x+1)^{(n_1+n_2)/2}\Gamma(n_1/2)\Gamma(n_2/2)}dx =$$

$$\frac{\Gamma((n_1+4)/2)\Gamma((n_2-4)/2)}{\Gamma(n_1/2)\Gamma(n_2/2)} \times$$

$$\int_0^\infty \frac{x^{(n_1+4)/2-1}\Gamma((n_1+n_2)/2)}{(x+1)^{(n_1+n_2)/2}\Gamma((n_1+4)/2)\Gamma((n_2-4)/2)}dx =$$

$$\frac{\Gamma((n_1+4)/2)\Gamma((n_2-4)/2)}{\Gamma(n_1/2)\Gamma(n_2/2)} \int_{-\infty}^\infty f_{\xi_{n_1+4, n_2-4}}(x)dx =$$

$$= \frac{\Gamma(n_1/2 + 2)\Gamma(n_2/2 - 2)}{\Gamma(n_1/2)\Gamma(n_2/2)} =$$

$$\frac{(n_1/2)(n_1/2 + 1)\Gamma(n_1/2)\Gamma(n_2/2 - 2)}{\Gamma(n_1/2)(n_2/2 - 2)(n_2/2 - 1)\Gamma(n_2/2 - 2)} = \frac{n_1(n_1 + 2)}{(n_2 - 4)(n_2 - 2)}.$$

Így a szórásnégyzetre

$$D^2\xi = E\xi^2 - (E\xi)^2 = \frac{n_1(n_1 + 2)}{(n_2 - 4)(n_2 - 2)} - \frac{n_1^2}{(n_2 - 2)^2} =$$

$$\frac{n_1}{n_2 - 2} \left(\frac{n_1 + 2}{n_2 - 4} - \frac{n_1}{n_2 - 2} \right) = \frac{2n_1(n_1 + n_2 - 2)}{(n_2 - 4)(n_2 - 2)^2}.$$

Mivel a konstansra $f_{a\xi}(x) = \frac{1}{a}f_\xi(\frac{x}{a})$, $Ea\xi = aE\xi$, $D^2a\xi = a^2D^2\xi$, a következő eredményt igazoltuk:

Az $\eta(n_1, n_2)$ -szabadságfokú F-eloszlású valószínűségi változó sűrűségfüggvénye

$$f_\eta(x) = (n_1/n_2)^{n_1/2} \frac{x^{n_1/2-1}\Gamma((n_1+n_2)/2)}{(n_1x/n_2 + 1)^{(n_1+n_2)/2}\Gamma(n_1/2)\Gamma(n_2/2)}$$

ha $x > 0$, és 0 egyébként. Továbbá, a várható értéke $E\eta = \frac{n_2}{n_2-2}$ hacsak $n_2 > 2$, a

szórásnégyzete $D^2\eta = \frac{2n_2^2(n_1+n_2-2)}{n_1(n_2-4)(n_2-2)^2}$ hacsak $n_2 > 4$.

Megjegyezzük, hogy az F-eloszlásnak generátorfüggvénye nem létezik.